

Łotwa

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne

powierzchnia:	64 589 km ²	
ludność:	1,876 mln (stan na 1 stycznia 2022)	
głowa państwa (prezydent):	pan Edgars Rinkēvičs	od 9 lipca 2023 r.
premier	pani Evika Siliņa	od 15 września 2023
minister gospodarki	pan Viktors Valainis	od 26 maja 2022
minister finansów	pan Arvils Ašeradens	od 14 grudnia 2012
minister spraw zagranicznych	pani Baiba Braže	od 19 kwietnia 2024
ambasador Łotwy w Polsce	pan Juris Poikāns	od października 2021
Kierownik ambasady RP na Łotwie, chargé d'affaires a.i.	pan Łukasz Cudny	od 1 czerwca 2024
najbliższe wybory parlamentarne	październik 2026	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

Wskaźniki	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
PKB (w mld EUR)	29,2	30,6	30,1	33,3	38,4	40,3	-
PKB na 1 mieszkańca (w tys. EUR)	15,13	15,98	15,84	17,71	20,35	21,44	-
PKB (wzrost w %)	4,0	2,5	-3,8	4,1	2,8	-0,3	1,7
Deficyt budżetowy/nadwyżka (% PKB)	-0,8	-0,6	-4,4	-7,1	-4,4	-2,2	-2,8
Dług publiczny (% PKB)	37,0	36,5	42,0	43,7	40,8	43,6	44,5
Inflacja (HICP, wzrost w %)	2,6	2,7	0,1	3,2	17,2	9,1	1,6
Bezrobocie (w %)	7,4	6,3	8,1	7,6	6,9	6,5	6,5
Eksport towarów (w mld EUR)	12,6	12,8	13,4	16,2	20,7	18,3	-
Import towarów (w mld EUR)	15,1	15,4	15,0	19,0	24,8	22,1	-
Bezp. inwestycje zagr. na Łotwie (w mld EUR)**	15,34	16,05	16,80	21,20	22,56	24,48	-
Inwestycje bezp. Łotwy za granicą (w mld EUR)**	2,05	1,93	2,09	5,32	5,37	6,11	-

Źródło: EUROSTAT, *prognoza: European Economic Forecast Spring 2024, ** Latvijas Banka

1. Sytuacja gospodarcza

Stolicą Łotwy jest Ryga licząca ok. 700 tys. mieszkańców.

Produkt krajowy brutto Łotwy na osobę, według parytetu siły nabywczej w 2021 roku stanowił 71% średniego poziomu UE (27).

Według rankingu International Institute for Management Development za rok 2023 kraj zajmuje 51 miejsce krajów pod względem łatwości prowadzenia działalności gospodarczej, odnotowano spadek pozycji o 16 miejsc względem notowań roku 2022. (Polska jest na 41 miejscu).

Według rankingu Global Innovation Index 2023 World Intellectual Property Organization Łotwa jest sklasyfikowana na 37 miejscu (Polska na 38).

Według ranking wolności od korupcji Corruption Perceptions Index Transparency International za rok 2023 Łotwa zajmuje 39 miejsce (Polska zajmuje 55 miejsce).

Rating kredytowy Łotwy jest na stabilnym poziomie inwestycyjnym. Oceny:

Moody's – A3;

Standard&Poor's BBB +

Fitch – BBB+

Łotwa jest członkiem UE od 1.05.2004 r., członkiem WTO od 10 lutego 1999 r.

1 lipca 2016 r. Łotwa przystąpiła do OECD.

Gospodarkę łotewską charakteryzuje wysoka emigracja zarobkowa. Szacuje się nieoficjalnie, że od momentu przystąpienia Łotwy do UE wyemigrowało ok. 100 tys. osób, co stanowi ok. 9% ogółu osób zatrudnionych.

Łotwa plasuje się w czołówce krajów UE o największym wzroście PKB. W 2024 r. średnie wynagrodzenie miesięczne na Łotwie wynosiło 1537 euro brutto i 119 euro netto. Najszybciej wynagrodzenia rosły w sektorach: usług, budownictwa, nieruchomości, a także w rolnictwie.

1 stycznia 2014 r. Łotwa przystąpiła do strefy wspólnej waluty europejskiej. Wraz z wprowadzeniem euro Łotwa wprowadziła zmiany w systemie podatkowym, dzięki czemu stała się bardzo atrakcyjnym krajem dla inwestorów.

Opodatkowanie zysków przedsiębiorstw jest odkładane do momentu, gdy zyski te zostaną wypłacone jako dywidendy lub uznane za rozdzielone. Stawka CIT wynosi 20% w stosunku do podstawy opodatkowania. Jednakże przed zastosowaniem ustawowej stawki podstawy opodatkowania należy podzielić o współczynnik 0,8. Ponieważ podstawa podlegająca opodatkowaniu jest zwiększana przez współczynnik, efektywna stawka CIT wynosi 25%.

Szacunkowy poziom szarej strefy na Łotwie wynosi 21,3% PKB (najwyższy wśród krajów bałtyckich).

Struktura sektorowa PKB (2022 r. wg Statista): rolnictwo – 5,02%, przemysł – 21,58%, przetwórstwo przemysłowe 11,74%, usługi – 61,66%.

Produkuje się tu m.in. pojazdy silnikowe, sprzęt telekomunikacyjny. Duże znaczenie dla gospodarki ma także leśnictwo, rybołówstwo, hodowla (głównie bydła mlecznego).

Najczęściej eksportowane łotewskie towary to: pasze dla zwierząt, soja, mleko, produkty przemysłu drzewnego. Sporą część stanowi reeksport. Największe pozycje importowe stanowią gaz ziemny, smary, materiały pędne, surówka miedzi.

Najważniejszymi partnerami handlowymi Łotwy w jej eksporcie w 2023 r. były: Litwa (udział 18,2%), Estonia (11,5%), Niemcy (6,9%), Szwecja (5,9%), Rosja (5,9%), Wielka Brytania (4,8%), Dania (4,2%), **Polska (3,9%)**, Finlandia (3,7%), Niderlandy (3%), USA (2,6%), Francja (2,5%), Ukraina (2,5%), Nirwegia(1,8%) (źródło: Statistics Latvia).

Największymi dostawcami na Łotwę w 2023 r. były: Litwa (21,2%), Niemcy (11,2%), **Polska (10,6%)**, Estonia (8,5%), Niderlandy (4,4%), Finlandia (4%), Chiny (3,7%), Włochy (3,6%), Szwecja (3,1%), Kanada(2,8%), Rosja (2,6%), Belgia (2,1%), Czechy (2%), Dania(1,9%), Francja (1,9%) (źródło: Statistics Latvia).

2. Polityka gospodarcza

Ambicją Łotwy jest podążanie drogą państw nordyckich – osiągnięcie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Do wyzwań gospodarczych uprzedni rząd zaliczał kwestię bezpieczeństwa energetycznego. Istotną rolę odgrywała polityka prywatyzacyjna i przyciąganie kapitału zagranicznego do inwestycji bezpośrednich.

3. Stanowisko w sprawach europejskich

Łotwa przykłada dużą wagę do rozwoju transeuropejskich sieci połączeń transportowych – Rail Baltica i Via Baltica, jak również dąży do wpisania połączeń Wchód-Zachód na listę priorytetów unijnych.

4. Wymiana handlowa z Polską

Wymiana towarowa w mln EUR

	2019	2020	2021	Dynamika 2020=100	2022	Dynamika 2021=100	2023	Dynamika 2022=100	I-III 2024	Dynamika I-III 2024=100
Eksport	1 145,1	1 477,8	1 819,3	121,6	2 439,1	134,1	2 410,6	98,8	569,3	94,4
Import	293,6	499,2	546,4	105,7	605,3	110,8	531,4	87,8	140,1	107,2
Obroty	1 438,7	1 977,0	2 365,7	119,7	3 018,4	127,6	2 942	97,5	709,4	-
Saldo	851,5	978,6	1 269,5	x	1 833,8	x	1 879,2	x	429,2	X

Źródło: GUS

Łotwa wg danych za 2023 r. jest 25 partnerem Polski w świecie i 16 w UE pod względem wielkości polskiego eksportu (z udziałem 0,69%) i 55 w świecie oraz 21 w UE pod względem importu (z udziałem 0,16%).

Polska natomiast jest ważnym partnerem handlowym Łotwy, zajmując 8 pozycję w eksporcie (z udziałem 3,9%) i 3 w imporcie tego kraju (z udziałem 10,6%).

W ciągu ostatnich lat struktura polskiego eksportu do Łotwy zmieniła się, pojawiły się towary, które do tej pory nie były przedmiotem wywozu z Polski. Głównymi towarami eksportowymi w 2023 r. były: wyroby przemysłu elektromaszynowego (ok. 27,6% udziału w polskim eksporcie do Łotwy), wyroby przemysłu chemicznego i tworzywa sztuczne (ok. 17,8%), artykuły rolno-spożywcze (ok. 21,3%), wyroby metalurgiczne (ok.10,3%).

W polskim imporcie z Łotwy w 2023 r. dominowały: artykuły rolno-spożywcze (ok. 23,2%), wyroby przemysłu elektromaszynowego (ok. 19,6%), metale nieszlachetne i wyroby z nich (ok. 13,2%), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego (ok. 11,7%), wyroby przemysłu chemicznego i tworzywa sztuczne (ok. 10,1%).

5. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Polska jest na 15 miejscu wśród kierunków inwestycji łotewskich. Wg informacji Banku Centralnego Łotwy skumulowana wartość łotewskich inwestycji w Polsce na koniec 2022 roku wyniosła 67 mln EUR, a na koniec 2023 r. wzrosła do 89 mln EUR. Wg danych opublikowanych przez NBP, wielkość zainwestowanego kapitału łotewskiego w Polsce na koniec 2022 r. wyniosła 41,3 mln EUR i stanowiła ok. 0,02% zainwestowanego kapitału ogółem.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, pod koniec 2022 r. w Polsce było zarejestrowanych 65 spółek z udziałem kapitału łotewskiego. Kapitał zagraniczny tych spółek wynosił 66,4 mln PLN, co stanowiło ok. 0,03% kapitału zagranicznego ogółem. 12 spółek zatrudniało powyżej 9 osób,

a kapitałem zagranicznym powyżej 1 mln USD dysponowało 6 spółek. Spółki łotewskie zatrudniały w Polsce w 2018 r. 521 osób (brak danych z późniejszych lat).

Według źródeł łotewskich skumulowana wartość polskich inwestycji na Łotwie na koniec 2022 roku wyniosła 165 mln EUR, a po na koniec 2023 r. wzrosła do 249 mln EUR. Wg danych polskich opublikowanych przez NBP, całkowitą wartość inwestycji polskich na Łotwie na koniec roku 2022 szacowano na 130,2mln EUR (ok. 0,47% polskiego kapitału zainwestowanego za granicą).

6. Dostęp do rynku

Z dniem 1 maja 2006 r. Łotwa otworzyła swój rynek pracy dla obywateli polskich. Istniejąca pomiędzy Polską i Łotwą infrastruktura prawna nie stwarza żadnych barier formalnych dla rozwoju współpracy gospodarczej.

Problemy z wypłacalnością wielu firm łotewskich oraz nieskuteczność łotewskiego wymiaru sprawiedliwości powoduje wzrost ryzyka przy zawieraniu kontraktów handlowych. W zdecydowanej większości przypadków wynika to z niedoskonałości otoczenia biznesowego, na które w decydującym stopniu wpływają obowiązujące normy prawa gospodarczego.

7. Współpraca resortów gospodarczych

16 lutego 2023 r. Minister Rozwoju i Technologii Waldemar Buda spotkał się w Warszawie z Minister Gospodarki Łotwy Ilze Indriksone. Tematem spotkania był rozwój współpracy dwustronnej i wielostronnej, w tym pomoc dla Ukrainy, oraz aktualna sytuacja geopolityczna spowodowana agresją Rosji na Ukrainę.

8. Potencjalne dziedziny współpracy

Składowanie gazu ziemnego (naturalne kawerny gazowe na Łotwie).

Projekty infrastrukturalne w ramach Inicjatywy Trójmorza.

Dostrzegalny jest dynamiczny rozwój sektora gospodarki cyfrowej na Łotwie.

9. Placówka dyplomatyczna Rzeczypospolitej Polskiej na Łotwie

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej

Mednieku iela 6 b

LV-1010 Riga

Latvia

tel.: (+371) 6 70-31-512/500

faks: (+371) 6 703-15-49

e-mail: ryga.ambasada@msz.gov.pl

strona internetowa: <http://ryga.msz.gov.pl/pl>

10. Placówka dyplomatyczna Republiki Łotewskiej w Polsce

Ambasada Republiki Łotewskiej

ul.Królowej Aldony 19

03-928 Warszawa,

tel.: +48 22 617 11 05

faks: +48 22 617 11 06

e-mail: embassy.poland@mfa.gov.lv

strona internetowa: <https://www.mfa.gov.lv/>

Opracował: Maciej Zieliński

Aktualizacja: czerwiec 2024 r.